

28. Miroshnychenko O.M. U kozhnogo sviy khrest // Sobornyy maydan. – 2011. – 5 (47). – S. 3.
29. Miroshnychenko O.M. Memorial'ni pam'yatky Hlukhova KHIKH – pochatku KHKH st. Voznesens'ke kladovyshche // Nizhyn'ska starovyna. Zbirnyk rehional'noyi istoriyi ta pam'yatkoznavstva. Vypusk 24 (27). – Nizhyn – Kyiv: PP «Lysenko M.M.», 2017. – S. 109–115.
30. Miroshnychenko O.M. Novi znakhidky memorial'nykh pam'yatok KHIKH –pochatku KHKH st. na Voznesens'komu kladovyshchi // Siversshchyna v istoriyi Ukrainy. Naukove vydannya. Vypusk 10. – Hlukhiv – Kyiv: PP «Lysenko M.M.», 2017. – S. 86–89.
31. Miroshnychenko O.M. Khrestorobstvo na Hlukhivshchyni u KHIKH – na pochatku KHKH st. // Konotops'ki chytannya. Vypusk VIII. – Nizhyn: PP «Lysenko M.M.», 2017. – S. 174–176.
32. Vechers'kyy V.V. Pam'yatky arkhitektury y mistobuduvannya Livoberezhnoyi Ukrainy / V.V. Vecherskyy. – K.: Vydavnychy dim A.S.S., 2005. – 586 s.
33. ДАЧО, ф. 127, оп. 16, spr. 100, ark. 12–13.

УДК 7: 711: = 161.2: 477-04: 477: 282.24

Святець Г. О.
старший науковий співробітник
Сумського обласного художнього музею
імені Н. Онацького

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОГО МУЗЕЮ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ

У статті розглядаються основні критерії розвитку художнього музею в контексті інноваційної діяльності. Важлива увага приділяється поточним та майбутнім прогресивним реформам і позитивним наслідкам їх реалізації.

Ключові слова: музей, реформування, співпраця, освітній центр, туризм, інтерактивні моменти.

Святець А. О. Концептуальные основы развития художественного музея в контексте реформирования. В статье рассматриваются основные критерии развития художественного музея в контексте инновационной деятельности. Важное внимание уделяется текущим и будущим прогрессивным реформам, а также позитивным последствиям их реализации.

Ключевые слова: музей, реформирование, сотрудничество, образовательный центр, туризм, интерактивные моменты.

Sviatset A. O. Conceptual foundations for the development of an art museum in the context of reform. The article considers the main criteria for the development of an art museum in the context of innovation activity. Important attention is paid to current and future progressive reforms and the positive effects of their implementation.

Key words: museum, reform, cooperation, educational center, tourism, interactive moments.

Сумський обласний художній музей ім. Никанора Онацького, за кількісним і якісним складом свого зібрання, вважається одним із найкращих музеїв України. Наразі його колекція нараховує близько 17 тис. експонатів. Відповідно до основних Статутних напрямків діяльності (науково-дослідна, обліково-фондова, пам'яткоохоронна, реставраційна, експозиційно-виставкова, культурно-освітня) протягом багатьох років наукові співробітники нашого закладу використовували традиційні способи ведення роботи. Виклики теперішнього інформаційного часу, АТО на сході України, включення держави до безвізового режиму з Євросоюзом, а також святкування 100-річчя заснування музею у 2020 р., змусили нас суттєво замислитися над новими концептуальними засадами в контексті реформування закладу на наступні роки.

Наукові співробітники СОХМ ім. Н. Онацького активно співпрацюють з усіма як навчальними, так і не навчальними установами. Ми запрошуємо дітей на інтерактивні майстер-класи з витинанки, графіки та живопису, читання поезії Т. Г. Шевченка різними мовами світу, прослуховування чистої української класичної музики (інструментальна гра на вернісажах та заходах молоді з училища ім. Д. Бортнянського, Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, сумської обласної філармонії та ін.). Працівники музею організують спільні виставки художників («Шевченко та художники його доби», «Мандри по всесвіту всьому...») та майстрів декоративно-ужиткового мистецтва («Кращий твір року» [3], «Букет із ніжних звуків фарб» [5]). Живе спілкування з аудиторією допомагає відвідувачам відчувати себе повноцінними членами суспільства, інтелектуально розвантажитись від подій, що відбуваються на сході.

Однією з науково-освітніх робіт є контакти з різними музеями України та світу: проводимо обмін виставками, надаємо методичну допомогу, беремо участь у конференціях (та скайп-конференціях), атрибуціях творів XVI-XIX ст. (відбувається переважно завдяки Інтернету). Починаючи з 2016 р. музейники запровадили показ трьох пересувних виставок: «Мальовнича Україна», «Нематеріальна культурна спадщина: петриківські розписи, крелевецькі рушники» [7] та «Становлення музейної справи на Сумщині.

Н. Онацький: історія, факти, документи, творчість» [8] (вже

відвідали м. Шостка, Конотоп, Охтирка, Ромни та Путивль). Метою останньої є заохочення музейних працівників області до пошуку й оприлюднення архівних матеріалів, щодо заснування та розбудови мистецьких закладів. Протягом багатьох років в музеї діє науково-освітня програма «Художник в провінції». У культурних осередках області зберігаються твори маловідомих митців минулих століть. На базі цих колекцій музеї влаштовують виставки, які допомагають вивчати творчість художників. У 2017 р. підготовлені: «Творчість К. І. Власовського», «Поєднані мистецтвом: Г. Г. Яременко – Н. Х. Онацький», скомплектовано пересувну виставку графіки «Слово о полку Ігоревім» (відвідає м. Путивль).

Виставка «Становлення музейної справи на Сумщині. Н. Онацький: історія, факти, документи, творчість» у м. Шостка

Виставка «Нематеріальна культурна спадщина людства: Петриківські розписи, Кролевецькі рушники» у м. Глухів

Музей активно бере участь у демонстрації зібрання народного та світового декоративного мистецтва, традиційних промислів, завдяки певним концептуальним експозиціям, виставляє на огляд роботи, що роками знаходились у фондосховищах.

Музейники постійно підтримують контакти з сумськими, всеукраїнськими і світовими організаціями та центрами: ІСОМ, НСХУ, НСМНМУ, ННДРЦУ тощо, беруть участь у міжнародних грантових програмах та європейських проектах. Активна співпраця дає більшу кількість відвідувачів. Наразі, ми працюємо над пошуком спонсорів для допомоги музею у ремонті та розбудові. Для цього, йде робота по організації просвітницьких заходів для громадськості, огляди українською та англійською мовами, побудова нових виставок («Україна-Польща», «Китайське декоративне мистецтво у зібранні СОХМ», «Україна-Європа», «Україна-Грузія», «Грані великого таланту» [4], «Європейський фарфор у колекції музею», «Схід-Захід», «Україна та Росія – час для миру», «Державотворча діяльність мистецької родини Кричевських» й ін.). Спільні виставки митців, залучення іноземних та вітчизняних інвесторів на огляд таких експозицій, участь у міжнародних фінансових проектах тощо, в перспективі дасть змогу поповнити музей новими додатковими коштами, підсилити у відвідувачів толерантне ставлення до своєї та до інших держав світу.

Важливою складовою роботи СОХМ ім. Н. Онацького є проведення екскурсій. Відповідно до міжнародних стандартів екскурсія являє собою колективний огляд експозиції за певним маршрутом під керівництвом екскурсовода з пізнавальною, освітньою, науковою та виховною метою, а також слугує для задоволення естетичних потреб. Науковці постійно включають до своїх оглядових заходів інтерактивні елементи. Ми вважаємо, що для дитсадкової, шкільної та, в деякій мірі, студентської аудиторії (стосується квестів), досить актуальною є ігрова діяльність. Наші колеги з німецьких, шведських, американських, російських, українських музеїв тощо, які на даний момент застосовують ігрові моменти під час своїх оглядових заходів, стверджують, що гра – це цікава, оригінальна і, разом з тим, духовно насичена форма дозвілля, яка відволікає від Інтернету, стимулює інтерес до музею, збільшує кількість його відвідувачів, пробуджує патріотичні почуття. Вона допомагає занурити глядачів у вир історичних подій, активізуючи їхню увагу, сприйняття, уяву, пам'ять і мислення [1, с. 180-181].

Наукові співробітники розробили методику використання ігрових завдань під час оглядових і тематичних екскурсій, приурочену до різноманітних свят (ігрові подорожі, цікаві факти, квести, домашні свята у музеї, вікторини, театралізовані екскурсії, екскурсії-дискусії): Всесвітнього дня дитини, Дня Європи в Україні, Міжнародного дня музеїв, Дня захисту дітей, Дня друзів, а особливо до Міжнародного дня Клубу веселих та кмітливих (КВК) [1, с. 180-183].

Як приклад, наведемо свій новий інтерактивний захід: до Дня Європи в Україні, Міжнародного дня музеїв та Міжнародного дня Клубу веселих і кмітливих (КВК): командно-інтерактивна гра-подорож «У пошуках Мадонни...», під час якої діти беруть участь у пошуку «мистецького скарбу» – однієї з найстаріших робіт з експозиції, одночасно розгадуючи мистецькі загадки та рівняння на знання кольорів; заохочуються до участі у вікторинах і роботи зі складними кросвордами; виконують творчі арт-дії: «оживлення» картин і скульптури (виконання пантомім); на швидкість збирають пазли до композиційно складних робіт; вчать описувати настрої пейзажних мотивів і портретованих моделей віршами, прислів'ями,

а також словами з пісень; пробують сили у написанні автопортретів, або портретів друзів; шукають «неточності» на полотнах митців, знайомляться з новими термінами і самі пробують давати їм визначення; створюють спільні картини на українську тематику тощо [9].

Вимоги сучасності змусили нас подбати про роботу над новими патріотичними заходами та експозиціями. Побудова інноваційних виставок («Козацька тематика у колекції СОХМ», «Воєнна тематика у зібранні музею (минуле та сучасність)», «Майдан в образотворчому мистецтві», «АТО очима сучасних митців» та ін.), організація новітніх вернісажів, проведення мистецько-патріотичних пам'ятних днів до найважливіших історичних дат (Дня Соборності України, Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні, Дня козацтва й захисника України [2] та ін.) із залученням учасників АТО, їх сімей та переселенців, розробка творчих інсталяцій, флешмобів, перформансів на теми дня, мистецькі бесіди (арт-чай та арт-кава), арт-терапевтичні творчо-освітні тижні тощо, допомагає просвітити людей, зробити музей одним із реабілітаційних центрів для наших воїнів та співвітчизників.

Окремим і важливим пунктом нашої роботи є заходи для пенсіонерів та людей із обмеженими можливостями. Ми працюємо над розробкою інтерактивно-пізнавальних програм, арт-лікувальних завдань тощо.

Науковці музею активно працюють з архівними установами України та документальними матеріалами, що зберігаються у фондах закладу. Вони ретельно опрацьовують художнє зібрання, досліджують та подають правдиву інформацію як до друкованих видань, так і до інформаційної мережі Інтернет (втілюємо у життя програму «Музей і суперечлива історія: розповідаючи про замовчуване», затвердженої Міжнародною радою музеїв ICOM у 2017 р.).

Нещодавно, ми почали роботу над створенням власного музейного сайту (на декількох мовах). Нами була укладена угода про співпрацю з громадською організацією «Центром розвитку території та соціального маркетингу «Тритерія». Науковці планують постійно оновлювати сайт цікавою інформацією для різних вікових груп відвідувачів; висвітлювати законодавчі документи щодо музейних цінностей та прав на їхнє фотокористування, надання державних експертиз, співпраці з митницею й правовими органами тощо.

Музей активно працює у лекторіях різних навчальних закладів міста. Особливу перевагу надає Сумському кадетському корпусу, ВНЗ (Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, Сум ДУ) та проведенням уроків у школах [11] і дитячих таборах міста й області (ведемо просвітницьку роботу). Під час мистецьких розповідей, співробітники часто використовують інтерактивні завдання, що стимулює у слухачів підвищений настрій.

Починаючи з минулого року, для підняття професійного рівня сумчан, музейники налагодили співпрацю з поліцією (читання лекцій на козацьку та народну тематику). У перспективі – лекторії з медичними установами та реабілітаційним центром для воїнів АТО (в музеї діє постійний лекторій з госпіталем для ветеранів війни).

Музейники планують оцифрувати колекцію та частково показати її. Ми працюємо над створенням електронної картотеки з позначенням усіх музейних експонатів, наразі йде робота по збору коштів на придбання мультимедійного екрану. Це суттєво полегшить роботу науковців у читанні музейних лекцій, організації інтернет-конференцій і прямої трансляції вернісажів на сторінках музейного сайту, електронної участі у заходах різних музеїв країни та світу.

Науковці активно впроваджують музейні акції-презентації (реклама на пленері), створюють рекламні листівки, розробляють абонементи на декількох мовах (програма «Друзі музею»), розширюють асортимент музейної продукції та наукових видань: розробляють пазли та магніти до музейних картин; створюють дитячі розфарбовки (з метою навчання); розробляють сувеніри з логотипом музею (календарі, футболки, чашки, зошити, блокноти, кросворди тощо); у світлі нових історичних даних видають нові каталоги, альбоми, статті й музейні збірки, публікують їх у журналах, газетах та Інтернеті.

Починаючи з 2018 р. співробітники музею планують впровадити у роботу літературно-мистецькі вечори й творчі клуби пам'яті засновника музею (читання поезії Н. Онацького (арт-терапевтичне художнє краєзнавство)); організувати науково-методичні семінари як для працівників музейної галузі, так і для навчальних установ (на базі музею та бібліотек), ввести цикл пішохідних екскурсій як по центру міста, так і по його околиці (для різних вікових груп відвідувачів); проводити заходи під назвою «Декрет у музеї» (творчо-психологічні дні для молодих мам), інтерактивні знайомства «Знайди свого двійника у творах мистецтва», організувати творчі зустрічі (селфі у музеї); розмішувати постери з рекламою у транспортних засобах міста (впровадити «Арт-потяг», «Арт-маршрут», «Арт-тролейбус»).

Тож, враховуючи нові концептуальні засади у контексті реформування нашого закладу, при максимальній відкритості і доступності музею, потужному інформаційному й просвітницькому потенціалові, ми зможемо долучити відвідувачів до різних форм інтелектуальної й соціально-культурної діяльності, надати музею особливої значимості в суспільстві, підвищити потік іноземних та вітчизняних туристів. Використання

ж інноваційних заходів зможе стати яскравою згадкою кожного небайдужого шанувальника прекрасного про Сумський обласний художній музей ім. Никанора Онацького.

ЛІТЕРАТУРА

1. Роль музею у збереженні, реставрації та популяризації культурного надбання : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (з нагоди 35-ліття заснування Музею мистецтв Прикарпаття), 8-9 вересня 2015 р. – Івано-Франківськ : СІМІК, 2015. – 184 с.
2. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: «За віру й Україну стояли на віки...». – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2847-za-viru-j-ukrajinu-stoyali-na-viki> – Назва з екрану.
3. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: виставка «Кращий твір року». – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2763-krashchij-tvir-roku-2017> – Назва з екрану.
4. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: виставка робіт І. П. Кавалерідзе «Грані великого таланту». – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2603-grani-velikogo-talantu> – Назва з екрану.
5. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: виставка у театрі ім. М. С. Щепкіна «Букет із ніжних звуків фарб». – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2541-buket-iz-nizhnikh-zvukiv-farb> – Назва з екрану.
6. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: Художній музей для учнівської молоді. – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2459-porgorgn> – Назва з екрану.
7. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: виставка «Нематеріальна культурна спадщина людства: Петриківські розписи, Кролевецькі рушники». – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2222-nematerialna-kulturna-spadshchina-lyudstva-petrikivski-rozписи-krolevetski-rushniki> – Назва з екрану.
8. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: виставка «Становлення музейної справи на Сумщині. Никанор Онацький: історія, факти, документи, творчість». – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2194-engegen> – Назва з екрану.
9. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: Новини з художнього музею ім. Никанора Онацького. – Суми, 2016. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2077-novini-z-khudozhnogo-muzeju-im-nikanora-onatskogo> – Назва з екрану.
10. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: Гетьмани України і Сумщина. – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2483-getmani-ukrajini-i-sumshchina> – Назва з екрану.
11. Сумська обласна державна адміністрація. Управління культури і туризму [Електронний ресурс]: Музей і школа: працюємо разом. – Суми, 2017. – Режим доступу: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2689-muzej-i-shkola-pratsyuemo-razom> – Назва з екрану.

REFERENCES

1. The role of the museum in preservation, restoration and popularization of cultural property: materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference (on the occasion of the 35th anniversary of the foundation of the Museum of Arts of the Precarpathians), September 8-9, 2015 - Ivano-Frankivsk: Siemik, 2015 - 184 s .
2. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: "For the faith and Ukraine stood for ages ...". - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2847-za-viru-j-ukrajinu-stoyali-na-viki> - Title from the screen.
3. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: exhibition "The Best Work of the Year". - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2763-krashchij-tvir-roku-2017> - Title from the screen.
4. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: exhibition of works by I.P. Kavaleridze "Grants of great talent". - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2603-grani-velikogo-talantu> - Title from the screen.
5. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: Exhibition at the theater. MS Shchepkin "Bouquet of gentle sounds of paints". - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2541-buket-iz-nizhnikh-zvukiv-farb> - Title from the screen.
6. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: Art Museum for student youth. - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2459-porgorgn> - Title from the screen.
7. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: exhibition "Intangible Cultural Heritage of Humanity: Petrykiv Paintings, Krolevets Towels". - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2222-nematerialna-kulturna-spadshchina-lyudstva-petrikivski-rozписи-krolevetski-rushniki> - Title from the screen.
8. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: exhibition "Formation of museum affairs in Sumy region. Nikanor Onatsky: History, Facts, Documents, and Creativity. " - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2194-engegen> - Title from the screen.
9. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: News from the Art Museum named after. Nikanor Onatsky - Sumy, 2016. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2077-novini-z-khudozhnogo-muzeju-im-nikanora-onatskogo> - Title from the screen.

10. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: Hetmans of Ukraine and Sumy Region. - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2483-getmani-ukrajini-i-sumshchina> - Title from the screen.

11. Sumy Regional State Administration. Department of Culture and Tourism [Electronic resource]: Museum and school: working together. - Sumy, 2017. - Mode of access: <http://kultura.sm.gov.ua/index.php/uk/2689-muzej-i-shkola-pratsyuemo-razom> - Title from the screen.

УДК 101.1(07)

Бражниченко С.О.
старший науковий співробітник
Лебединський районний краєзнавчий музей

ГЕНІЙ ВОКАЛУ З ЛЕБЕДИНЩИНИ

У статті розповідається про основні віхи життя та творчості уродженця Лебединщини, відомого оперного співака Бориса Романовича Гмиря.

Ключові слова: *Лебединщина, оперний співак, пісня, опера, творчість, Великий театр.*

Бражниченко С.А. Геній вокала с Лебединщины.

В статье рассматриваются основные вехи жизни и творчества уроженца Лебединщины, известного оперного певца Бориса Романовича Гмыря.

Ключевые слова: *Лебединщина, оперный певец, песня, опера, творчество, Большой театр.*

Brazhnychenko S.O. Genius vocalist from Lebedyn.

This article describes main periods of life and creativity of famous opera singer from Lebedyn. It is Borys Gmyrya.

Key words: *Lebedyn, opera singer, song, opera, creativity, Great theatre.*

У контексті національного та культурного відродження України особливої актуальності набуває вивчення історії рідного краю, що сприяє пропаганді історичних та культурних традицій українського народу, формуванню історичної свідомості й національної гідності. Маловідомі і напівзабуті імена, події, факти, які сьогодні дослідники, наукові працівники музеїв, відкривають для наших сучасників, зрозумілі всім і цікаві для всіх. Так само цікаві всім і життєві долі ентузіастів – подвижників, які бачили своє покликання у служінні народу, у творенні специфічної аури духовності і самопізнання, завдяки своєму таланту.

Маловідомі події з історії Лебединщини досліджують краєзнавці В. Г. Дудченко, В. І. Кравченко, В.Ф.Пазинич, В. А. П'янков, Б. І. Ткаченко, Л. В. Утка, Г. І. Хвостенко та ін.

Лебединська земля... Скільки дала вона світу відомих людей! Серед них і лауреат Всесоюзного конкурсу вокалістів, заслужений артист УРСР, народний артист СРСР Борис Романович Гмиря.

Народився геній вокалу 5 серпня 1903 року в бідній, багатодітній родині, де батько був будівельником – майстром складати печі, мати – швачкою. Як згодом згадує Борис Гмиря: «Нестатки були такі, що, навіть, хліб доводилося ділити по шматочку».

Тому, після закінчення початкової школи, коли йому виповнилося лише 11 років, він іде працювати. Ким тільки не був: підсобником у батька на будівництві, хлопчиком на побігеньках у суді, чорноробом на суднобудівному заводі і вантажником – у Севастополі, матросом і кочегаром на торгівельних пароплавах... Потім – знову Лебедин, Полтавщина...

Але він мріяв учитися. Лише згодом обставини дозволили юнаку продовжити освіту. Вже у віці 27 років отримав атестат про середню освіту [2, с. 9]. У 1930 році Борис Гмиря був зарахований студентом у Харківський інженерно-будівельний інститут.

Пізно, на перший погляд, розпочався професійний музичний шлях Бориса Романовича (йому на той час виповнилося 33 роки), але потяг до музики з дитинства бентежив його душу. Все життя він пам'ятав, як годинами слухав звуки фортепіано, стоячи біля панського будинку. Потім співав у церковному хорі Вознесенської церкви.

На четвертому курсі Бориса Гмиря, запрошують на прослуховування до консерваторії. За особистим розпорядженням тодішнього наркома освіти М.Скрипника Б. Гмиря, як виняток, одержує право навчатися у двох вузах одночасно, які й закінчив з відзнакою.

У 1939 році, серед 77 співаків з колишнього СРСР, які брали участь у Всесоюзному конкурсі вокалістів у Москві, Гмиря стає лауреатом [1, с.17]. Тут же йому пропонують роботу у Великому театрі СРСР, Ленінградському та Мінському оперних театрах. Але Б.Гмиря ці пропозиції відхилив, оскільки не уявляв своєї діяльності за межами України.